

lidelse i fem år, som kjenner behov og trang og nå må vise veg, mens vi andre ønsker å stille oss i rekken og telles blant dem som landet kan bruke og som får være med og skape ny sikkerhet og gode kår for alle som med troskap har tjent Norge.»

Hos herr Hambro betyr dette at det er de industrielle, gruvones og storbedriftenes ledere og eiere som samarbeider med tyskerne, eller rettere sagt monopolkapitalismens representanter, som må ta ledelsen i landets politikk etter krigen. Det er disse herrer som da skal vise veien! Slik tenker den beskjedne herr Hambro!

Vi gjentar: den norske arbeiderklasse og de andre progressive krefter i det norske folk bør i tide notere seg herr Hambro.

Sentralkomiteen for Det kommunistiske parti er av den oppfatning at man bør innarbeide følgende politiske tanker i sekretariatets forslag av 5. juli 1943 eller på annen måte ta dem opp til behandling:

a) Oppgaven å innlede en omfattende avsløringskampanje av de storindustrielle som samarbeider med tyskerne og organiserer motstanden mot krigspolitikken og som under falskt flagg har skaffet seg en bestemmende innflytelse i Heimefrontens ledelse og i den norske regjering i London og blant regjeringens representanter i utlandet, særlig i Sverige.

b) Oppgaven å innlede et tillitsfullt og fortrolig samarbeid med alle virkelige patrioter, sanne demokrater og progressive krefter, uansett hvilket lag eller hvilken klasse de tilhører, med sikte på å aktivisere heimefronten og under dette særlig legge vekt på å støtte sabotasjen og partisankrigen.

c) Oppgaven å befri heimefrontledelsen og regjeringa i London fra de elementer som står under innflytelse av de storindustrielle som samarbeider med tyskerne, og i deres sted å inn virkelige patrioter, sanne demokrater og progressive krefter.

d) Oppgaven å utarbeide et virkelig politisk program for etterkrigstidens Norge, et virkelig folkeprogram for det arbeidende norske folk, et program som tar sikte på å isolere reaksjonen og legge grunnlaget for et fritt, demokratisk Norge.

e) Oppgaven å finne praktiske former som sikrer kontakten eller enheten mellom arbeiderpartiene og Den frie arbeidernes faglige landsorganisasjon med

det mål å løse krigens oppgaver i Norge, å aktivisere krigen og på den måten arbeide oss fram til et virkelig holdbart og varig grunnlag for politisk samling i vårt land.

I denne sammenheng vil sentralkomiteen for Det kommunistiske parti foreslå for A. F. L.s sekretariat i Stockholm sammen med de to arbeiderpartiene å offentliggjøre en skarp protest mot den tale som stortingspresident C. J. Hambro holdt juledag. Talen er offentliggjort i «Norsk Tidend» for 30. desember 1944.

Sentralkomiteen for Det kommunistiske parti i Norge har oppnevnt tre representanter som har fått partiets fullmakt til sammen med dere å drøfte de tanker vi har gitt uttrykk for i dette brev.

Motta våre beste hilsener med ønske om et godt og fruktbringende samarbeid til beste for de fagorganiserte arbeidere og alle andre nordmenn.

Oslo den 5. februar 1945.

SENTRALKOMITEEN
for Det kommunistiske parti i Norge

P. Furubotn.

DARLIGE NORDMENN

Timms Reperbane, Strømsveien i Ø. Aker, produserer storparten av det tauverk den tyske marine i Oslofjorden har bruk for. Det klages sterkt over at verkemesteren her utnytter den vanskelige situasjon arbeiderne befinner seg i på forskjellig vis. Hans opptreden var av en slik natur at en del kvinnelige arbeidere ikke orket å arbeide under ham. Herfor ble de anmeldt, og det resulterte i 4 dagers fengsel for en av kvinnene, en annen fikk mulkt mens saken for 4 andre er under behandling.

Herr Wilhelm Ståhl, Eskefabrikken Nye Fram, har gjentatte ganger under arbeidernes sykdom meldt vedkommende til kontrollege for å få dem friskmeldt. Han har også meldt flere arbeidere til arbeidsdepartementet for å få dem sendt på arbeidstjeneste eller arbeidsinnsats. I 2 tilfeller har han brukt politiet. Slik søker sine arbeidere på det groveste i form av baktalelser o. l. Arbeidstempoet blir stadig presset opp i form av kontrollsedler og grov kjeft til en hver tid.

Han legger også etterkrigsplaner som går ut på å avskjedige alle de gamle arbeidere og ta inn nye som han kan tukte etter sitt eget hode. Har forøvrig skrytt av tyskerne helt siden 1940 m. m.

APRIL

DE FAGORGANISERTES KAMPORGAN

KAMP MOT DE REAKSJONÆRE FOLKEFIENDER!

For det norske folk som ikke vil kapitulere for nazisme og reaksjon, men som vil sikre seg retten til å bygge sin framtid under trygge, demokratiske forhold, er det bare én veg som er farbar i politikken. Denne veg er den uforsonlige kamp mot Hitler-Tysklands okkupasjonsmakt i Norge og quislingbandene som herjer og brenner vårt land, myrder folkets beste sønner, piner og plager våre landsmenn i konsentrasjonsleirer og fangehull, tar maten ut av munnen på våre barn og den oppvoksende slekt og skaper oppløsning, sorg og fortvilelse i titusener norske heimer.

I denne kampen har vi hentet mot og kraft i den kamp andre frihetselskende folk har ført mot det tyske bøddelveldet. Især har sovjetfolkets heltedige innsats gitt oss styrke til aldri å tape motet, men fortsette vår kamp tross alle nederlag og smertefulle tap. Det franske, jugoslaviske, belgiske, greske og andre undertrykte folks kamp og befrielse har gitt vår kamp et større innhold. Vi har følt oss som brødre med disse kjempere fra undergrunnen i Paris og i Balkans fjell. Deres befrielse og seier over Hitler-Tyskland har vi følt som en seier for vår sak. Vi føler også trang til å rekke hånden til folket i Finland, Italia, Romania, Ungarn og Polen, som av Den røde armé er befridd fra kvelertaket fra reaksjon, quislinger og tannere i sine egne land.

Vi har med glede sett dette som en frukt av den enhet disse folk har skapt i kampen mot nazismen og mot landsforræderne, krigsforbryterne og samarbeidsfolkene i sine egne land. Denne enhet i kampen har også vært målet for alle ærlige nordmenns strev gjennom 5 harde år. Det er denne enhet i folkene som skaper grunnlaget for fred og sikkerhet mellom folkene og som vil gjøre verden verd å leve i for alle mennesker og folkeslag når denne krig engang er slutt.

Reaksjonære elementer i og utenfor Norge ønsker ikke en slik demokratisk utvikling. I en tale til det norske folk

fra London 2. juledag betegner stortingspresident C. J. Hambro den europeiske frihetsbevegelsen som «— — — den nazi-undergrunnsbevegelse som er omhyggelig forberedt av tyskerne i disse år, og som vi har sett i travel virksomhet i Belgia, Frankrike, Grekenland, i Jugoslavia —».

Er det Titos folkearmé, de franske maquisstyrker, de belgiske frihetskjemper, de danske og norske patrioter som kjemper og dør for friheten, som er «naziundergrunnsbevegelser»?

En mann som fra sitt sikre oppholdssted langt borte fra det kjempende Norge utslynger slike beskyldninger mot våre våpenbrødre, er gjenstand for den norske arbeiderklassens og folkets dypeste forakt. Vi fagorganiserte arbeidere vil merke oss herr Hambros ord og gi «nordmenn» av hans type og andre fiender av folket den behandling de fortjener.

GEORGI DIMITROV

Fra Sofia meldes det at Georgi Dimitrov er valgt til formann for det bulgarske arbeiderparti. Etter 22 års emigrasjon er han dermed atter blitt i stand til å gjeninnta sin plass som en av den bulgarske arbeiderbevegelses fremste ledere.

Dimitrov har en merkelig og begivenhetsrik bane bak seg. Som sekstenårig typograf kom han inn i den sosialistiske bevegelsen, hvor han sluttet seg til de «trangbrystede» (slik kalte man venstrefløyen). I 1908 ble han som femogtyveåring formann for landsorganisasjonen.

Under forrige krig kjempet han ille galt mot konge og regjering, som også dengang hadde drevet landet i krig på tysk side. Etter krigen var han en av lederne for det kommunistiske partiet, det nest største i landet. I september 1933 ledet han sammen med Kolarov arbeidernes og bøndernes væpnete kamp mot bøddelen Zankovs diktatur.

Dimitrov vant verdensry under prosessene i Leipzig om riksdagsbrannen i Berlin, hvor han med sin djerve og dyktige kamp mot dommerne og sine kjappe spørsmål til de nazistiske vitnene, bl. a.

ARBEIDSLEDIGHETEN

Allerede lang tid før krigen var tenkt avsluttet, begynte man både i krigførende og nøytrale land å drøfte arbeidsledighetsproblemet etter krigen, når produksjonen etter hvert skal omstilles fra krigs- til fredsproduksjon. Arbeidsledigheten, denne store bøygen som er uløselig knyttet til det kapitalistiske profittsystem, og som er roten til så megen elendighet, plager de borgerlige politikere og sosialøkonomer i alle land; og deres planer for å rå bot på dette onde er mangfoldige. Det står tilbake å se hvor langt disse planer kan realiseres. Eller om det må et ganske annerledes radikalt inngrep til for å få fjernet denne samfunnets kreftbyll. De planer og åtgjerder som er kjent fra forskjellige land som f. eks. England og Sverige, lover ikke særlig godt. Det er de gamle velprøvde metoder med forskjellige variasjoner av «nødsarbeid», supplert med «bidrag» i en eller annen form i nærheten av sultegrensen, som pusses opp og bringes til torvs igjen. Det sies så ofte i denne tid, fra nærsagt alle hold i samfunnet, at arbeidsledigheten den må vi nå være ferdig med for alltid. For én ting har krigen lært oss, at arbeidsledigheten kan avskaffes hvis man vil. Når alle arbeidsvillige hender kan settes i arbeid for å løse krigens oppgaver, uten omsyn til omkostningene, hvor meget mer påkrevd skulle det da ikke være å skaffe sysselsettelse for alle mennesker i fredelig oppbyggingsarbeid? Dette er naturligvis etterkrigsproblemer og skal som sådanne tre i bakgrunnen for de mer nærliggende og aktuelle oppgaver som angår sluttkampen om Norge; og det er ikke hensikten å innlede noen alminnelig diskusjon om dette spørsmål på det nåværende tidspunkt. Men det kan være påkrevd å rette en advarsel til enkelte unasjonale og reaksjonære krefter

den rasende Göring, avslørte de fascistiske mordbrennerne slik at disse sto fram for hele verden som de virkelige anklagede.

Etter prosessen i Leipzig inntok Dimitrov en ledende plass innen den internasjonale arbeiderbevegelsen, og hans glimrende tale mot fascismen og for proletarisk enhet på sjuende verdenskongress i 1933 ble lest og diskutert av millioner arbeidere i alle deler av verden. På denne kongress ble han valgt til generalsekretær i Komintern, som siden er blitt oppløst.

her i landet som allerede er ute for å utnytte den arbeidsledighet som er oppstått som følge av at tyske anlegg og arbeidere er nedlagt, og på grunn av manglende drivstoff til industrien.

Den tidligere utsendte appell i denne sak er klar og tør være kjent av de fleste. Ingen oppsigelser eller innskrenkninger må skje.

Det har vært rettet appeller til arbeidsgivere og bedriftsledere å vise forståelse og hensyn overfor sine arbeidere og funksjonærer. Men også de færganiserte og deres tillitsmenn må være på vakt. Avsløre de personer og bedrifter som likevel setter alle hensyn til side for å spekulere i arbeidsledigheten; og slå tilbake alle anslag for å forringe deres levestandard.

Slik har det lyktes det norske folk å danne en fast sammensveiset motstandsblokk mot okkuperter og quislinger.

Slik må det også lykkes å få organisert kampen mot arbeidsledigheten både nå og i framtiden.

INGEN NORDMANN LAR SEG TVANGSUTSKRIVE

Tyskerne og deres norske leiesvenner fortsetter å skrive ut nordmenn til tvangsarbeid. De oppgir alle mulige «livsviktige» formål. Men hensikten er bare én. Norske arbeidere skal på dårlig kost og med filler på kroppen i stedet for klær utføre det arbeid som herrefolket både er for fine til og som de mangler folk til. For å få tettet de gisne rekker i frontene med tyske arbeidere som tvinges inn i Volkssturmen, er det de norske arbeidere tvangsutskrives til tysk krigsarbeid. Hver eneste nordmann tyskerne kan verve på denne måten, betyr en soldat mer og forlengelse av krigen.

Parolen er klar: *Ingen nordmann tar tysk krigsarbeid, uansett hva slag det er!* Skaff dere arbeid i jordbruket eller på andre steder hvor tyskerne ikke får tak i dere! La bøndene dere arbeider hos, forstå at når dere arbeider i jordbruket, er det for at tyskerne *ikke* skal få utnyttet din arbeidskraft i sin krigsførsel! Bonden har derfor også plikt til å sørge for at tyskerne ikke får noe av de produkter som du ved *din* arbeidskraft er med på å frambringe.

La din arbeidsgiver forstå at det er hans plikt å gi deg økonomisk støtte for at du kan unngå at din arbeidskraft kommer tyskerne til nytte!

Forstyrr og hindre registreringen av

REDD MATLAGRENE!

På bondegårdene på Østlandet ligger framleis store lagre med poteter og grønnsaker. De enkelte bønder har nemlig fått pålegg fra de nazistiske forsyningsmyndigheter om å lagre bestemte mengder poteter og grønnsaker for at tyskerne kan få dem til våren. Samtidig vet vi at bybefolkningen trues av tungersnød. Poteter og grønnsaker er av de ting som det er verst med. Det store flertall har ikke fått sine rasjoner dekket.

Det er derfor en oppgave for alle nasjonalbevisste nordmenn å hindre at de matlagre som finnes i landet ennå faller i fiendens hender. Maten må bringes i sikkerhet. Og de sikreste lagre er hos den sultende befolkning. Men det haster. Tyskerne er meget vanskelig stillet når det gjelder matforsyningen. Det er nettopp foretatt en «midlertidig» nedsettelse av rasjonene i Tyskland. Men denne «midlertidige» nedsettelse vil sikkert bli permanent og følges av ytterligere nedsettelser. I sluttkampen som nå pågår er det derfor av avgjørende betydning å unndra tyskerne matforsyningen.

Men skal denne oppgave lykkes, må arbeidet organiseres. Det må bli et intimt samarbeid mellom bøndene og arbeiderne, funksjonærene, handelsmenn, håndverksdrivende og bedriftsledelsene. Representanter for disse må danne nasjonalkomiteer på bedriftene og i bygdene som kan formidle den illegale omsetning av matvarene, innkjøp, transport, betaling og fordeling. Erfaringene som ble gjort siste høst når det gjelder nasjonalkomiteer på bedriftene var meget gode. Men organiseringen hadde for liten bredde.

Hva prisene angår, skal selvfølgelig produsentene ha dekket sine omkostninger og ha betaling for sitt arbeid. Men å gring med maten er en unasjonal handling som i sin tid vil bli straffet. Det viser mangel på nasjonal samkjensle når en selger varer til slike priser at bare krigsspekulanter og hamstrere med tykke lommebøker kan kjøpe.

arbeidskraft på alle måter! La arbeidskontorene over hele landet bli rykende ruinhauger som symbol på at det norske folk er våknet! La over-ivrige lakeier i arbeidsformidlingen og politi som gjør klappjakt på tvangsutskrevne, få en klar forståelse av at det er plass til flere der politigeneral Martinsen fant vegen!

De norske arbeidere er frie menn, — ikke treller.

Det er en plikt for alle tillitsmenn på arbeidsplassen og nasjonalt innstilte bedriftsledere og bønder å vise initiativ og oppfinnsomhet for å løse denne oppgave organisatorisk. En må bare ikke vente til det er for seint. Det må tas fatt på oppgavene ut fra de særegne betingelser på hvert sted. Ingen behøver å vente på detaljerte paroler og retningslinjer fra «høyere hold». Oppgavene framgår av selve virkeligheten.

Tyskernes rekvisisjoner skal saboteres! Redd maten for det norske folk!

Der bygges bunkers

i Oslos gater. Det vil si at vår hovedstad gjøres til en befestet by, hvor tyskerne og quislingene forbereder et nytt blodbad. De er ikke fornøyd med Budapest og Wien og alle de andre byene. Oslo skal og må lide den samme skjebne. Ved disse bunkers skal norsk ungdom og manndom forblø når de vil vinne friheten etter at det tyske velde i Naziland er knust.

Er det da den høyt organiserte Oslo arbeiderstand verdig at noen arbeider *frivillig* går i dette selvmordsarbeid, selv om han saboterer aldri så meget. Skulle vi ikke nå bli enig om at dette er for meget forlangt av Oslo-arbeiderne, at de skal støpe sine sønners likkiste og grave sin egen grav. Ingen frivillig lenger til dette nedverdiggende arbeid. Så får tyskerne forsøke med Todter og fanger.

Husk hva den russiske fange sa, da den norske arbeider bød ham av sin frokost under arbeidet på en bunkers: «Er du også fange? — Nei, nordmannen var ikke det. — Arbeider du frivillig? — Ja, på en måte. — Ja, da kan du beholde maten din selv, sa russeren.

Hadde han ikke rett?

Oslo-arbeider.

DÅRLIGE NORDMENN

Det blir meldt til «Friheten» at der ved Elektrisk Bureau hersker visse forhold som tyder på at endel av det overordnede personale, verksmester, mestere og formenn, har liten forståelse av den alvorlige dagsaktuelle situasjon og de paroler som hjemmefronten sender til alle nordmenn i kampen mot landets fiender. En advarsel burde kunne bringe forandring i deres holdning, hvis ikke, blir offentliggjørelse av navn og adresse nødvendig i neste omgang.

KAMPEN FOR FAGLIG ENHET I ITALIA

I det russiske tidsskriftet «Krigen og arbeiderklassen» har N. Alexejev skrevet en artikkel om gjenreisning av fagbevegelsen i Italia. Vi gjengir de viktigste avsnitt av denne høyinteressante artikkel:

«En av de viktigste oppgaver for den internasjonale arbeiderbevegelse i dag består i å gi aktiv støtte til en rask gjenoppbygging av de frie fagforeninger i de land der fascistene har hersket like til det siste.

Før Mussolini knuste arbeiderorganisasjonene, var fagforeningene i Italia forent i en landsorganisasjon, ledet av det sosialistiske partiets høyre fløy, av reformister. Samtidig eksisterte andre faglige organisasjoner, som de syndikalistiske, kristelige og andre. Da fascismen kom til makten, gjorde landsorganisasjonens ledere et forsøk på å unngå fullstendig utslettelse ved å innordne seg under de endrede forhold. Denne taktikk slutet imidlertid med fullstendig kapitulasjon for Mussolini i 1927 og hele landsorganisasjonens oppløsning.

Da fascismens nederlagsperiode begynte, ble det i Sør-Italia gjort forsøk på å reformere de faglige korporasjonene etter demokratiske linjer. Samtidig ble det skapt nye, frie fagforeninger. De tidligere ledere for korporasjonene stemte med i parolen om reformering av deres organisasjoner, gjorde en saltomortale og kom ned igjen som nyfødte demokrater. Dette skjedde med en av lederne for den fascistiske sjøfolkskorporasjonen, som forklarte at han var for en reformering etter demokratiske linjer og at han selv og hans kumpaner var best skikket til å gjennomføre denne reorganisering. De italienske arbeidere hadde imidlertid en annen oppfatning. De oppvoksende nye fagforeninger sopte fascistagentene i arbeiderbevegelsen av vegen.

De italienske jernbanearbeidere var blant de første som bygde opp nye, frie faglige organisasjoner. Representanter for 23 000 jernbanemenn møttes 9. januar 1944, og representanter for alle politiske partier var til stede da deres kongress ble åpnet. Der var også representanter for havnearbeiderne, vegarbeiderne, statstjenestemennene, jordbruksarbeiderne osv.

For første gang på over 20 år ble de italienske arbeideres gamle hymne sun-

get fritt. Over podiet hang en gammel fagforeningsfane, som i 20 år var blitt omsorgsfullt tatt vare på av en gammel arbeider. Mange av representantene gråt av glede. Den 64 år gamle Pastore, en av de eldste i arbeiderbevegelsen i Italia, tok opp Internasjonalen, og alle representanter stemte i. En representant for den internasjonale transportarbeiderfederasjon som var til stede, beskriver det høytidelige øyeblikket således i et engelsk tidsskrift: «Hymnen lød gjennom salen lik en hammer som slår ned den gamle verdens murer.» Skribenten forteller om den utmerkede orden som rådet i alt arbeid på kongressen, trass i at arbeiderklassen har vært berøvet alle demokratiske friheter, til og med de enkleste, i over 20 år, og idet han fortsetter, legger han særlig vekt på at «kongressens resolusjoner uttrykker viljen hos et fritt folk som er klar over sin plikt mot sitt land og mot den internasjonale arbeiderbevegelse».

Som en kunne vente, ble ledelsen av fagforeningenes gjenreisning overtatt av gamle arbeidere som var aktive i fagforeningene før fascismen og som har vært trofaste i sin antifascistiske innstilling.

Arbeiderne innen andre offentlige arbeid fulgte jernbanemennenes eksempel og bygde på nytt opp sine fagforeninger. Samtidig kom det for dagen en streben etter enhet i fagbevegelsen. I Neapel og Rom var der til å begynne med to uselvstendige faglige sentrer. Samorganisasjonen i Neapel ble dannet først og nektet å forenes med samorganisasjonen i Rom som ble skapt senere. De organisasjoner som kom inn i samorganisasjonen i Neapel var ikke enig i dette syn, og den 28. august 1944 vedtok en faglig kongress i Neapel enstemmig en resolusjon om tilslutning til landsorganisasjonen. Beslutningen ble stadfestet av landsorganisasjonens første konferanse i Rom den 15. september 1944.

Slik forentes den italienske fagbevegelsen. Landsorganisasjonens virksomhet omfatter nå alle befrikkede distrikter i landet, og den kommer til å utvides til nye områder etter hvert som de befries fra tysker- og Mussolini-band. Medlems-tallet er nådd nær millionen.

Forts. i neste nr.

Dann aksjonskomitéer på alle arbeidsplasser for å forberede folkestreiken!